

## ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

|                                                                                                                    |   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| Հայաստանի Հանրապետության գիտությունների ազգային ակադեմիայի հինգերորդ նախագահը. ակադեմիկոս Աշոտ Սերոբի Սաղյան ..... | 5 |
| ՀՀ ԳԱԱ ղեկավար կազմի ընտրությունները .....                                                                         | 6 |

## ՀՈԴՎԱԾՆԵՐ, ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ

### ԵՐԱԺՇՏԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

|                                                                                                                                                                                                    |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>ԱՍԱՏՐՅԱՆ Աննա</b> – Արփիար Արփիարյանի դերը Կոմիտասի ստեղծագործական ճակատագրում .....                                                                                                            | 9  |
| <b>ԱՐԵՎՇԱՏՅԱՆ Աննա</b> – Կոմիտասին և Հայոց ցեղասպանությանը նվիրված Տիգրան Մանսուրյանի երկերը .....                                                                                                 | 18 |
| <b>ԹԱՄԻՐՕՂԼՅԱՆ Աննա</b> – Անո Բաբաջանյանի Զուլալի և դաշնամուրի սոնատի կոմպոզիցիոն որոշ առանձնահատկությունների արտացոլման հայեցակարգը (նվիրվում է Ա. Բաբաջանյանի ծննդյան 100-ամյա հոբելյանին) ..... | 25 |
| <b>ՇԱԽԿՈՒԼՅԱՆ Տաթևիկ</b> – Կոմիտասից դեպի բեթհովենյան տիրույթի որոշ տարրեր .....                                                                                                                   | 41 |
| <b>ՏԻԳՐԱՆՅԱՆ Մարիաննա</b> – Բինգյոլի ժանրը և Կոմիտասի «Մշեցոց Բինգյոլը» .....                                                                                                                      | 48 |

### ԹԱՏԵՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿԻՆՈԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

|                                                                                          |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>ՉԹՅԱՆ Անահիտ</b> – Արբի Հովհաննիսյանը՝ հայ թատրոնի և Իրանի կինոարվեստի գործիչ .....   | 72 |
| <b>ՍԱՐԳՍՅԱՆ Նազենիկ</b> – Սրբուհի Լիսիցյանի գործունեությունը XX դարի 10-20-ական թթ. .... | 94 |

### ԿԵՐՊԱՐՎԵՍՏԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

|                                                                                                                                                             |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>ԱՎԱԳՅԱՆ Արթուր</b> – ՀՀ ԳԱԱ արվեստի ինստիտուտի ներդրումը նոր և նորագույն շրջանների հայ կերպարվեստի ուսումնասիրության մեջ .....                           | 116 |
| <b>ԿԻՐԱԿՈՍՅԱՆ Մերի</b> – Հայ արվեստին նվիրված միջազգային սիմպոզիումները և դրանց դերը նոր և նորագույն շրջանների հայ կերպարվեստի ուսումնասիրման գործում ..... | 127 |
| <b>ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ Անի (ՉԻՆԱՍՏԱՆ)</b> – Արվեստը համաճարակի ժամանակ. ի՞նչ ազդեցություն ունեցավ կորոնավիրուսը արվեստի աշխարհի վրա .....                             | 137 |
| <b>ՄԵԼԻՔՅԱՆ Սաթենիկ</b> – Ծաղրանկարչական ժանրի առանձնահատ-                                                                                                  |     |

|                                                                                                     |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| կությունների շուրջ .....                                                                            | 159 |
| <b>ՊՈՂՈՍՅԱՆ Գայանե</b> – Դիմաժայաց պատկերագրության դրսևորումները Վանի թագավորության արվեստում ..... | 166 |

### **ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ**

|                                                                                                                                  |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ Մարտին</b> – Հայաստանի այգիների ճարտարապետադիզայներական խնդիրներն ու դրանց բարելավման հնարավորությունները ..... | 172 |
| <b>ՍԱՄՈՒԵԼՅԱՆ Արև</b> – Հայաստանի պատմական մայրաքաղաք Դվինի թանգարանացման խնդիրները .....                                        | 180 |

### **ԱՐՎԵՍՏԻ ՓԻԼԻՍՈՓԱՅՈՒԹՅՈՒՆ**

|                                                                                                          |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>ԱՍԱՏՐՅԱՆ Գրիգոր</b> – Հեգելը արվեստի դերի մասին (նվիրվում է Հեգելի ծննդյան 250-ամյա հոբելյանին) ..... | 188 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|

### **ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ**

|                                                                               |     |
|-------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>ԱՍԱՏՐՅԱՆ Աննա</b> – Հովհաննես Նալբանդյանի հուշերը Յոզեֆ Յոսիմի մասին ..... | 201 |
|-------------------------------------------------------------------------------|-----|

### **ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ**

|                                                                                                  |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>ՔԱՄԱԼՅԱՆ Մարգարիտա</b> – <i>Արարապ Աղասյան</i> , Արվեստի պատմություն. կերպարվեստ .....        | 220 |
| <b>ԱՄԻՐԱՂՅԱՆ Գայանե</b> – <i>Աննա Արևշատյան</i> , Գրիգոր Մագիստրոսը՝ շարականագիր և գեղագետ ..... | 225 |

### **ՄԵՐ ՀՈՐԵԼՅԱՐՆԵՐԸ**

|                                                                       |     |
|-----------------------------------------------------------------------|-----|
| 60 տարի ՀՀ ԳԱԱ արվեստի ինստիտուտում. <b>Հենրիկ Հովհաննիսյան</b> ..... | 230 |
|-----------------------------------------------------------------------|-----|

Կազմի դարձերեսին՝

**Փարավոն Միրզոյան.** «Խոհեր: Աննա Ասատրյանի դիմանկարը» (2021), կտավ, յուղաներկ, 130 x 100

## СОДЕРЖАНИЕ

|                                                                                                        |   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| Пятый президент Национальной академии наук Республики Армения:<br>академик Ашот Серобович Сагиян ..... | 5 |
| Выборы руководящего состава Национальной академии наук РА .....                                        | 6 |

## СТАТЬИ, СООБЩЕНИЯ

### МУЗЫКОЗНАНИЕ

|                                                                                                                                                                                                                   |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>АСАТРЯН Анна</b> – Роль Арпиара Арпиаряна в творческой судьбе<br>Комитаса .....                                                                                                                                | 9  |
| <b>АРЕВШАТЯН Анна</b> – Произведения Тиграна Мансуряна, посвя-<br>щенные Комитасу и Геноциду армян .....                                                                                                          | 18 |
| <b>ТАМИРОГЛЯН Анна</b> – Концепция отражения некоторых компози-<br>ционных особенностей в контексте Сонаты для скрипки и фор-<br>тепиано Арно Бабаджаняна (К 100-летию со дня рождения А. Ба-<br>баджаняна) ..... | 25 |
| <b>ШАХКУЛЯН Татевик</b> – От Комитаса к некоторым элементам бетховенского<br>мира .....                                                                                                                           | 41 |
| <b>ТИГРАНЯН Марианна</b> – Жанр Бингёла и «Мшецоц Бингёл»<br>Комитаса.....                                                                                                                                        | 48 |

### ТЕАТРОВЕДЕНИЕ И КИНОВЕДЕНИЕ

|                                                                                                  |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>ЧТЯН Анаит</b> – Арби Оганесян – деятель армянского театра и кино-<br>искусства Ирана .....   | 72 |
| <b>САРГСЯН Назеник</b> – Деятельность Србуи Степановны Лисициан в<br>10–20-ые годы XX века ..... | 94 |

### ИСКУССТВОВЕДЕНИЕ

|                                                                                                                                                                             |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>АВАГЯН Артур</b> – Вклад Института искусств НАН РА в изучение<br>армянского изобразительного искусства нового и новейшего пе-<br>риодов .....                            | 116 |
| <b>КИРАКОСЯН Мери</b> – Международные симпозиумы по армянскому<br>искусству и их роль в изучении армянского изобразительного<br>искусства нового и новейшего периодов ..... | 127 |
| <b>МАРГАРЯН Ани (КИТАЙ)</b> – Искусство в условиях пандемии: как<br>коронавирус повлиял на мир искусства .....                                                              | 137 |
| <b>МЕЛИКЯН Сатеник</b> – Роль формы и содержания в политической<br>карикатуре .....                                                                                         | 159 |

|                                                                                   |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>ПОГОСЯН Гаяне</b> – Фронтальные изображения в искусстве Ванского царства ..... | 166 |
|-----------------------------------------------------------------------------------|-----|

### АРХИТЕКТУРОВЕДЕНИЕ

|                                                                                                             |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>АРУТЮНЯН Мартин</b> – Архитектурно-дизайнерские проблемы парков Армении и возможности их улучшения ..... | 172 |
| <b>САМУЕЛЯН Арев</b> – Проблемы музеефикации Двина – древней столицы Армении .....                          | 180 |

### ФИЛОСОФИЯ ИСКУССТВА

|                                                                                            |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>АСАТРЯН Григор</b> – Гегель о роли искусства (К 250-летию со дня рождения Гегеля) ..... | 188 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|-----|

### ПУБЛИКАЦИИ

|                                                                                          |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>АСАТРЯН Анна</b> – Воспоминания Иоаннеса Романовича Налбандяна о Йозефе Иоахиме ..... | 201 |
|------------------------------------------------------------------------------------------|-----|

### РЕЦЕНЗИИ

|                                                                                                    |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>КАМАЛЯН Маргарита</b> – <i>Арарат Агасян. История искусства: избразительное искусство</i> ..... | 220 |
| <b>АМИРАГЯН Гаяне</b> – <i>Анна Аревшатян, Григор Магистрос – гимнограф и эстетик</i> .....        | 225 |

### НАШИ ЮБИЛЯРЫ

|                                                            |     |
|------------------------------------------------------------|-----|
| 60 лет в Институте искусств: <b>Генрик Оганнесян</b> ..... | 230 |
|------------------------------------------------------------|-----|

На обратной стороне обложки:

**Фараон Мирзоян.** «Думы. Портрет Анны Асатрян» (2021), холст, масло, 130 x 100

## CONTENTS

|                                                                                                                           |   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| The Fifth President of the National Academy of Sciences of the Republic of Armenia: Academician Ashot Serob Saghyan ..... | 5 |
| The elections of the leadership personnel of the RA National Academy of Sciences .....                                    | 6 |

## ARTICLES, REPORTS

### MUSICOLOGY

|                                                                                                                                                                                                                           |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>ASATRYAN Anna</b> – The role of Arpiar Arpiaryan in the creative life of Komitas .....                                                                                                                                 | 9  |
| <b>AREVSHATYAN Anna</b> – The works by Tigran Mansurian devoted to Komitas and Armenian Genocide .....                                                                                                                    | 18 |
| <b>TAMIROGHLYAN Anna</b> – Concept of reflection some compositional excellences in the context of Sonata for violins and piano by Arno Babajanyan (To the 100 <sup>th</sup> anniversary of Arno Babajanyan's birth) ..... | 25 |
| <b>SHAKHKULYAN Tatevik</b> – From Komitas to certain elements of beethoven's world .....                                                                                                                                  | 41 |
| <b>TIGRANYAN Marianna</b> – The gener of Bingyols and Komitas' «Mshetsots Bingyol» .....                                                                                                                                  | 48 |

### THEATER AND FILM STUDIES

|                                                                                                         |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>CHTIAN Anahit</b> – Arbi Hovhannissian as an figure of the Armenian theatre and cinema of Iran ..... | 72 |
| <b>SARGSYAN Nazenik</b> – Srбуhi Lisitsian's activities in the 1910s–1920s ....                         | 94 |

### ART STUDIES

|                                                                                                                                                        |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>AVAGYAN Artur</b> – Contribution of NAS RA Institute of Arts to the study of Armenian fine art of the new and newest periods .....                  | 116 |
| <b>KIRAKOSYAN Meri</b> – International symposiums on Armenian art and their role in the study of Armenian fine art in the new and newest periods ..... | 127 |
| <b>MARGARYAN Ani (CHINA)</b> – Art amidst pandemic: how the coronavirus affected the art world .....                                                   | 137 |
| <b>MELIKYAN Satenik</b> – The form and content in political caricature .....                                                                           | 159 |
| <b>POGHOSYAN Gayane</b> – Frontal iconography in the art of the Kingdom of Van .....                                                                   | 166 |

## ARCHITECTURAL STUDIES

|                                                                                                            |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>HARUTYUNYAN Martin</b> – Architecture-Design Problems and Improvement of Gardens/Parks in Armenia ..... | 172 |
| <b>SAMUELYAN Arev</b> – The problems of museumification of Dvin – the historical capital of Armenia .....  | 180 |

## PHILOSOPHY OF ART

|                                                                                                                 |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>ASATRYAN Grigor</b> – Hegel on the role of art (To the 250 <sup>th</sup> anniversary of Hegel's birth) ..... | 188 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|

## PUBLICATIONS

|                                                                                  |     |
|----------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>ASATRYAN Anna</b> – Hovhannes Nalbandyan's memoirs about Joseph Joachim ..... | 201 |
|----------------------------------------------------------------------------------|-----|

## BOOKS REVIEWS

|                                                                                                              |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>KAMALYAN Margarita</b> – <i>Ararat Aghasyan</i> , History of Art: visual arts .....                       | 220 |
| <b>AMIRAGHYAN Gayane</b> – <i>Anna Arevshatyan</i> , Grigor Magistros as Hymnographer and Aesthetician ..... | 225 |

## OUR JUBILEES

|                                                                     |     |
|---------------------------------------------------------------------|-----|
| 60 years at the Institute of Arts: <b>Henrik Hovhannisyan</b> ..... | 230 |
|---------------------------------------------------------------------|-----|

On the back cover:

**Paravon Mirzoyan.** "Meditation. Portrait of Anna Asatryan" (2021), Oil on canvas, 130 x 100